

HTML - principy a vytváření

WWW stránky jsou spolu s elektronickou poštou nejpoužívanějšími prostředky internetu. Pokud „brouzdáte“ internetem, pak je to určitě prostřednictvím nějakého prohlížeče (většinou Microsoft Internet Exploreru, Mozilly, Mozilly Firefoxu nebo Netscape Navigatoru). To, co vidíme na obrazovce v prohlížeči, je tzv. stránka. Aby se stránka zobrazila v takové podobě, v jaké ji vidíme, musí být naprogramovaná ve speciálním jazyce HTML. Nutno podotknout, že slovo „programování“ je v tomto případě nadnesené, neboť v případě jazyka HTML se jedná spíše o „tvorbu“ stránek.

Co je to HTML

HTML je zkratka **HyperText Markup Language**. Na rozdíl od jiných programovacích jazyků, jako je Pascal nebo „céčko“, jsou zde namísto příkazů tzv. **tagy** neboli **značky**. Význam tagů si vysvětlíme později.

HTML dokument je pouze textový soubor, který je možné běžně přečíst v libovolném textovém prohlížeči. Protože HTML je běžný textový dokument, nemusí být přeložen žádným jiným překladačem do strojového kódu (jak je tomu u běžných programovacích jazyků). Stačí pouze napsat, uložit a stránka je hotova. Tak si stránku může vytvořit každý, kdo má k dispozici libovolný program pro editaci textového souboru – kdokoliv, kdo má např. Windows. Obrovská výhoda HTML spočívá ještě v jedné skutečnosti. Princip HTML je neobyčejně „přízpusobivý“ různým počítačům, operačním systémům a prohlížečům (souhrnně platformám). Některé organizace mají jako svůj internetový server např. Unix, jiné Windows NT, další OS/2 apod. Stejně tak zdaleka ne všichni uživatelé mají Windows a prohlížeč Explorer. Někteří disponují Unixem, jiní pracují s Macintoshem a v nich s odlišnými internetovými prohlížeči. Pokud ovšem server poskytuje stránky v HTML jazyce a uživatelská stanice (resp. prohlížeč) zná tento jazyk, nezáleží na hardwaru ani operačním systému.

Aby prohlížeč poznal, že se jedná o stránku internetu, resp. o HTML dokument, bývá uložen s příponou **HTM** nebo **HTML** (podle serveru, na kterém je uložen), např. **index.htm**, **info.html** apod.

Zjednodušený princip zobrazení HTML stránky ukazuje schéma na následující straně nahoře.

Co může obsahovat html dokument

Možnosti základního HTML dokumentu nejsou v oblasti návrhu stránky tak rozsáhlé jako např. možnosti Wordu u klasické papírové stránky. Plnohodnotně však dostačují k tomu, aby bylo možné vytvořit esteticky kvalitní stránku.

HTML dokument může obsahovat:

- **běžný formátovaný text** - běžný text formátovaný různými barvami, velikostmi, řezem apod.;
- **seznamy** (číslované i nečíslované);
- **odkazy** (hyperlink) - odkazy na jiné stránky, jiné servery nebo jiné části jedné a téže stránky;
- **tabulky** v nejrůznějších podobách s možností různě vysokých a různě širokých sloupců, pole tabulky mohou být téměř libovolně sloučená, jednotlivé tabulky se do sebe mohou nořit (tabulky v tabulce) apod.;
- **obrázky** ve formátu **JPG** a **GIF** (méně často **PNG**), ty mohou být i animované, mohou tvořit pozadí stránek, doplňující prvky na stránkách (např. tlačítka) apod., poměrně často se používají ve webových projektech i prvky tzv. **flashové animace**, souborů **SWF** (např. výstupy z programu **Macromedia Flash**);
- **formuláře** - vstupní dialogy a ovládací prvky stejné jako ve Windows.

Samotný jazyk HTML je dnes u moderních stránek základním stavebním kamenem pro další „nadstavbové“ prvky. Jsou jimi např. **JavaScript**, styly **CSS**, různé skriptovací jazyky jako např. **PHP**, **PERL**, **CGI**, **ASP** apod.

Obecné rady při tvorbě HTML

- Chcete-li mít přehled o HTML kódu, pak pro tvorbu HTML dokumentu nepoužívejte žádné složité textové editory. Nejlepší je běžný poznámkový blok (**NotePad**) nebo jiný podobný editor, který po uložení nevkládá do dokumentu vlastní (nežádoucí) znaky.
- HTML dokumenty ukládejte s příponou **HTM** nebo **HTML**.
- Stránky vytvářejte s ohledem na to, že přenos internetovými linkami není vždy ideální. Stránka by měla mít hlavně informační charakter. Grafiku (obrázky) používejte pouze v rozumné míře jako doplněk, ne jako nosnou část stránky!
- Nespoléhejte na to, že chybně zapsané tagy nebo značky jsou prohlížečem ignorovány. Je tomu tak pouze v případě **Internet Exploreru** (ten ovšem nectí řadu pravidel definovaných konsorciem **W3C**, které vydává jasná pravidla a zásady tvorby www stránek, kterými se také tvůrci profesionálních stránek řídí). Používejte tzv. **validátory** zdrojového kódu stránek.
- Kontrolujte své dílo při i po jeho vytvoření. Kontrolujte, zda stránky vypadají tak, jak mají, minimálně ve dvou typech prohlížečů (**Internet Exploreru** a prohlížečích z rodiny **Mozilla / Firefox / Netscape**, popřípadě i v **Opeře**). Vyzkoušejte funkčnost hypertextových odkazů a provázání stránky s obrázky.